

با پیشگامان سلامت اجتماعی (۹)

استاد فرزانه دکتر فاطمه قاسم‌زاده

دوستدار کودکان

دکتر سید حسن موسوی چلک

رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران

انتشارات شلاک

تهران - ۱۴۰۰

- سرشناسه : موسوی چلک، سیدحسن، ۱۳۴۷ -
- Mousavi Chalak, Seyed Hasan
- عنوان و نام پدیدآور : استاد فرزانه دکتر فاطمه قاسم‌زاده دوستدار
- مشخصات نشر : تهران: انتشارات شلاک، ۱۴۰۰.
- مشخصات ظاهری : ۱۷۶ص: عکس (رنگی)؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
- فروست : با پیشگامان سلامت اجتماعی؛ ۹.
- شابک : ۵۲۰۰۰۰ ریال: 978-600-257-316-2
- وضعیت فهرست نویسی : ف.پ.ی.
- موضوع : قاسم‌زاده، فاطمه، ۱۳۲۴ -
- موضوع : مددکاران اجتماعی -- ایران
- Social workers -- Iran
- رده بندی کنگره : HV ۳۸۵/۲
- رده بندی دیویی : ۳۶۱/۳۰۹۵۵
- شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۶۸۹۸۲
- اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

انتشارات شلاک

با پیشگامان سلامت اجتماعی (۹)
استاد فرزانه دکتر فاطمه قاسم زاده
دوستدار کودکان

ناشر	✱ انتشارات شلاک
گردآوری	✱ دکتر سید حسن موسوی چلک
طراح جلد	✱ دکتر عباسعلی یزدانی
چاپ اول	✱ ۱۴۰۰
شمارگان	✱ ۱۰۰۰ جلد
قیمت	✱ ۵۲۰۰۰ تومان
شابک	✱ ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۷-۳۱۶-۲

تهران جمالزاده جنوبی خ دیلمان پ ۱۴ واحد ۱ تلفن ۶۶۵۹۲۳۵۷ و ۰۹۱۲۲۲۵۱۲۶۸

www.Shelakbook.ir
pubshelak@yahoo.com

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۲۱	مروری کوتاه بر زندگی پر بار خانم دکتر فاطمه قاسم زاده
۳۰	برخی از سروده ها
۳۳	در آینه رسانه ها
۳۵	بودن یا نبودن در شبه خانواده
۴۰	صدای کودکان کار را بشنویم
۴۸	نوجوانان خود را دریابیم
۵۸	تحلیلی درباره فیلم خلخال‌های اصفهانی
۶۹	فقر اقتصادی مهمترین علت بازماندگی از تحصیل است
۷۴	با مصادیق کودک‌آزاری آشنا شوید
۸۱	یازدهمین نشان سلامت اجتماعی به دکتر فاطمه قاسم زاده اهدا شد
۸۶	متواضع و عاشق خدمت
۸۸	دنیای زیبا و وسیع کودکان را با رهنمودهای خانم دکتر قاسم زاده کشف نمودم
۸۹	ارادت من به ایشان تا حدی است که ایشان را همیشه استاد خطاب می‌کنم
۹۰	به دنیا آمد تا به کودکان عشق بورزد و مهر بگستراند
۹۷	بانوی کودکان
۱۰۰	دکتر قاسم زاده بانویی بزرگ‌منش
۱۰۱	او از دوست داران واقعی کودکان است
۱۰۴	نگاهی جامع به سازمان‌های غیردولتی دارد
۱۰۷	مادری مهربان برای کودکان
	دکتر قاسم زاده فرهیخته‌ای متواضع، دلسوز و اندیشمندی خاص که قلبش همیشه
۱۱۴	برای احقاق حقوق کودکان می‌تپد

- ۱۱۶----- صبر بسیار نباید پدر پیر فلک را تا دگر مادر گیتی چو تو فرزند بزاید
- ۱۱۹----- ثابت قدم و استوار، در راه تحقق آرمان های انسانی
- مثل باران بخشنده و زندگی بخش، مثل رود جاری و روان و مثل کوه محکم
- ۱۲۱----- و شکست ناپذیر
- حساسیت نسبت به رویدادهای اجتماعی به ویژه آنچه در آموزش و پرورش ابتدایی
- ۱۲۴----- می گذرد، از دغدغه های اوست
- ۱۲۷----- از پیشگامان حمایت از کودکان هستند
- ۱۳۰----- ایستاده در راه تحقق حقوق کودکان
- ۱۳۲----- انسانی امن و دوست داشتنی
- ۱۳۴----- شبکه یاری کودکان
- ۱۳۸----- معتقد به اصل تفاهم جمعی و احترام به نظرات جمع
- ۱۴۰----- صدای خاموش کودکان
- ۱۵۲----- استادی با وقار و متین با سخنانی سنجیده از کودکان
- ۱۵۵----- بانوی سبز و صمیمی
- ۱۵۸----- در ستایش مهتاب
- ۱۶۰----- زنی تلاشگر و شجاع
- ۱۶۲----- معتقد است که حق کودکان کار گرفتنی است نه دادنی
- ۱۶۳----- بر این باور است که نیکی پیروز است
- ۱۶۴----- آرامش در کنارشون اولین چیزی بود که من گرفتم و تجربه کردم
- ۱۶۶----- در ستایش مهر
- ۱۶۸----- حضور مؤثر در بحران ها برای حمایت از کودکان
- ۱۶۹----- نگین جامعه: دکتر فاطمه قاسم زاده
- ۱۷۳----- زنی از جنس ستاره، درخشنده، ریزبین و افول ناپذیر
- ۱۷۴----- هر جا لازم بود برای کودکان حضور پیدا می کرد حتی کارخانجات

مقدمه

عاشقانه، عاشق کودکان است

دکتر سید حسن موسوی چلک

رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران

بیا تا قدر یک دیگر بدانیم / که تا ناگه ز یک دیگر نمایم
چو مؤمن آینه مؤمن یقین شد / چرا با آینه ما روگرانیم
کریمان جان فدای دوست کردند / سگی بگذار ما هم مردمانیم
فسون قل اعدو و قل هو الله / چرا در عشق همدیگر نخوانیم
غرض‌ها تیره دارد دوستی را / غرض‌ها را چرا از دل نرانیم
گاهی خوشدل شوی از من که میرم / چرا مرده پرست و خصم جانیم
چو بعد از مرگ خواهی آشتی کرد / همه عمر از غمت در امتحانیم
کنون پندار مردم آشتی کن / که در تسلیم ما چون مردگانیم
چو بر گورم بخواهی بوسه دادن / رخم را بوسه ده کاکنون همانیم

خمش کن مرده وارای دل ازیرا / به هستی متهم ما زین زبانییم
(شعراز مولوی)

یکی از فرصت‌های خوب زندگی این است که با انسان‌های بزرگ آشنا می‌شویم. انسان‌هایی که در زمانه خود برای ترویج روابط انسانی و تحقق حقوق شهروندان دغدغه دارند و گام‌های عملی را هم برمی‌دارند. یکی از این انسان‌های خوب در کشورمان که در حوزه کودکان نامی بسیار آشناست سرکار خانم دکتر فاطمه قاسم‌زاده است که زندگی خود را وقف تحقق حقوق کودکان کرده است. نامی که نه فقط در ایران که در سطح بین‌المللی هم شناخته شده است. انجمن مددکاران اجتماعی افنخار داشت که با هدف تکریم و پاسداشت تلاش‌های ارزنده این استاد فرزانه نکوداشت ایشان را در روز شانزدهم مهر مصادف با روز جهانی کودک با همکاری انجمن‌ها و دانشگاه‌ها و سازمان‌ها و دانشجویان به صورت آنلاین (مجازی) برگزار کند. البته انجمن مددکاران اجتماعی با شعار «بیا تا قدر یکدیگر بدانیم» پیش‌ازین، موفق به برگزاری چندین آیین نکوداشت برای اساتید و پیشگامان سلامت اجتماعی از جمله آقایان: دکتر عزت اله سام آرام، دکتر سید احمد حسینی حاجی بکنده، دکتر محمد کمالی، دکتر حبیب آقابخشی، دکتر حسین فکرآزاد، ناصر بابایی و دکتر محمدرضا واعظ مهدوی و خانم محترم رمضانلو شده است که از خداوند بزرگ بابت این توفیق، سپاسگزار هستیم. ما در انجمن مددکاران اجتماعی ایران اهداف مختلفی را برای برگزاری آیین نکوداشت پیشگامان

سلامت اجتماعی دنبال می‌کنیم که از جمله آنها می‌توان به تکریم افراد مؤثر در حوزه سلامت اجتماعی، ترویج اندیشه و تفکر این پیشگامان، ایجاد انگیزه در جوانان برای فعالیت مؤثرتر در این حوزه و... اشاره کرد. واقعیت این است که معمولاً ما زمانی که افراد مؤثر از دنیای فانی به دیار باقی می‌شتابند تازه یادمان می‌آید که چه عزیزی را از دست دادیم. به همین دلیل شعار «بیا تا قدر یکدیگر بدانیم» را به‌عنوان شعار اصلی آیین‌های نکوداشت انتخاب کردیم:

اکنون که در دست توأم مرحمتی کن

فردا که شوم خاک، چه سود اشک ندامت

خوشحال هستیم که این توفیق را پیدا کردیم که برای استاد فرزانه سرکار خانم دکتر فاطمه قاسم‌زاده هم این آیین نکوداشت را برگزار کنیم. در کنار آیین‌های نکوداشت اهدای نشان سلامت اجتماعی را هم به‌عنوان برنامه دیگر در انجمن مددکاران اجتماعی ایران آغاز کردیم تا از تلاش‌های ارزنده این بزرگواران و پیشگامان سلامت اجتماعی هم به شکل دیگری سپاسگزاری کرده باشیم. تاکنون این نشان به آقایان دکتر سام آرام، دکتر حسینی، دکتر کمالی، دکتر آقا بخشی، دکتر واعظ مهدوی اهداء شد برای استاد عزیز آقای دکتر حاج یوسفی هم پیش‌بینی شده که به دلیل کسالت نتوانست در نخستین کنگره بین‌المللی ۶۰ سال مددکاری اجتماعی ایران حضور پیدا کند که مقرر شده در منزل ایشان یا به شکل دیگر اهداء شود. به چهار نفر از صاحب‌نظران خارجی شامل آقای دکتر

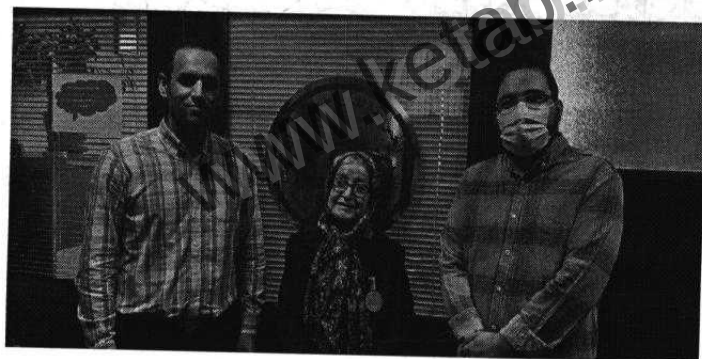
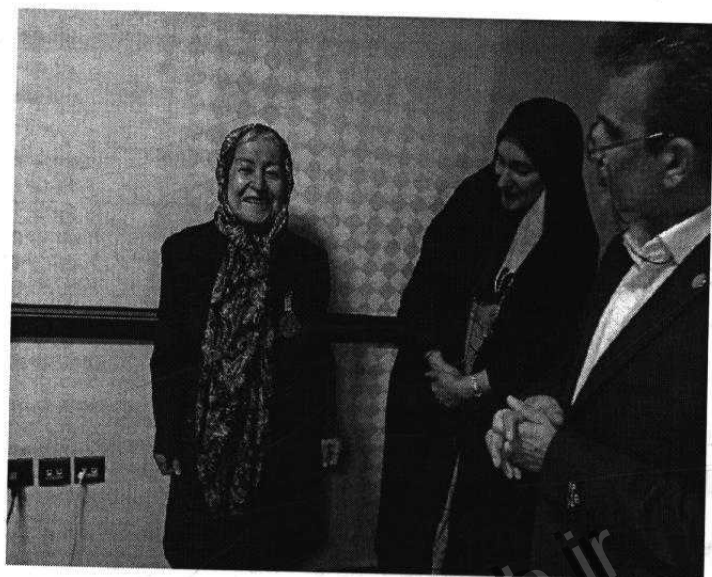
روری ترویل دبیر کل دائمی فدراسیون جهانی مددکاران اجتماعی در سال ۱۳۹۶، خانم دکتر آناماریا کمپینی رئیس انجمن جهانی دانشگاه‌ها (مدارس) مددکاری اجتماعی در سال ۱۳۹۸، خانم دکتر ماریکو کیمورا رئیس منطقه آسیا-اقیانوسیه فدراسیون در سال ۱۳۹۶ و آقای دکتر مالکلم پین در سال ۱۳۹۹ (بزرگ‌ترین نظریه‌پرداز معاصر مددکاری اجتماعی) نیز اهداء شد. یازدهمینشان سلامت اجتماعی هم با افتخار تقدیم این استاد عزیز شد که از این پذیرفت تا این نشان اهداء شود سپاسگزاری می‌کنم. البته در نخستین کنگره بین‌المللی شصت سال مددکاری اجتماعی که با همکاری بیش از ۲۴ کشور برگزار شده بود از ایشان بابت تلاش‌های ارزنده‌اش در حوزه کودکان تقدیر شده بود.

آشنایی من با خانم دکتر قاسم‌زاده به سال ۱۳۷۷ برمی‌گردد در یک کارگاه آموزشی در خصوص کودکان خیابانی خدمت ایشان بودم. دیدار دوم در یک برنامه سه‌روزه در مشهد بود که توسط سازمان صداوسیما برگزار شد و از هر استان یک نفر به‌عنوان کارشناس برنامه کودکان و جوانان با هدف آشنایی با مهارت‌های زندگی و چگونگی توجه به این مهارت‌ها در برنامه حضور داشت که ایشان به‌عنوان مدرس حضور داشتند. من هم چون چند سال همکاری می‌کردم در برنامه‌های همین حوزه در استان مرکزی (علیرغم حضورم در تهران) در این جلسه شرکت داشتم و مثل همیشه از دانش و تجربه زیسته ایشان بهره بردم.

بعد از آن تا به امروز که این یادداشت را می نویسم توفیق داشتم و دارم تا از ایشان یاد بگیرم. بر این باورم که خداوند من را خیلی دوست دارد که با ایشان آشنا شدم. چه زمانی که مدیرکل دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی بودم، چه زمانی که مدیرکل دفتر امور آسیب های اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بودم، چه زمانی که رئیس گروه سازمان برنامه و بودجه کشور بودم و چه زمانی که مدیرکل دفتر مدیریت عملکرد بهزیستی کشور بودم و حتی زمانی که معاون ستاد برنامه ریزی رفاه اجتماعی سازمان بودم من از ایشان برای تدوین برنامه ها کمک می گرفتم و انصافاً هم در حوزه کودکان ایشان بی نظیر است و نظرات بسیار ارزنده ارائه می کردند. از زمانی هم که در انجمن مددکاران اجتماعی هستیم در بسیاری از برنامه های انجمن از دانش ایشان بهره می بریم و توفیق داریم که در برنامه های مختلف انجمن حضور گرم و صمیمی و بی تکلف ایشان را داشته باشیم.

در جشن مهربانی اجتماعی که هر ساله بعد از تعطیلات عید سعید باستانی با هدف دیدار نروزی اعضا و پیشگامان سلامت اجتماعی در دفتر انجمن و.. برگزار می کنیم.

همچنین در برنامه های گفت و گوهای اجتماعی داخلی و بین المللی که توسط انجمن برگزار می کردیم شاهد حضور مؤثر ایشان بودیم:

۱۶ آذرماه ۱۴۰۰ مصادف با روز جهانی کودک. دفتر انجمن مددکاران اجتماعی ایران